

Oppdragsgiver: Fagne AS

Oppdragsnr.: 52501037 Dokumentnr.: J01

Til: Fagne AS v/Marta Haugsgjerd
Fra: Norconsult
Sted, dato: Sandvika, Kjørbo / 2026-05-19

Fargesetting av kraftledningsmaster, Midtfjellet – Sætratjørna

Fagne AS skal bygge en ny 132 kV forbindelse, mellom Midtfjellet på Fitjar og Sætratjørna på Tysnes. I anleggskonsesjonen fra NVE er et av vilkårene kamufleringstiltak med vurdering av områdeavgrensning og fargevalg på mastene.

1 Referansefarge

Fargekode:
RAL 8028, Terra brown

Standardfargen *RAL 8028, Terra brown* er en utbredt og mye brukt farge i kraftledningsprosjekter i dag. Notatet bruker derfor nevnte fargekode som utgangspunkt for å komme med en anbefaling for fargesetting av master i prosjektet (figur 1-1). Det må nevnes at ulike dataskjermer viser farger ulikt. Notatet er basert på fysiske fargeprøver.

Figur 1-1. Standardfargen RAL 8028, Terra brown brukes som referansefarge i notatet.

2 Landskapet

Landskapet fra Midtfjellet i sør til Tysnes i nord er en sammensatt landskapsregion med stor variasjon. Midtfjellet er et fjellplatå med småkupert landskapsform med snau vegetasjon (figur 2-1). Vinden er med på å holde vegetasjonen i området nede. Lenger ned mot fjorden preges området mindre av vind, og vegetasjonen domineres av skog. Langs strandflaten åpner landskapet seg i noe grad, med veier, spredt bebyggelse og småskala jordbruk.

På den nordlige siden av Langenuen er dalsidene ned mot fjorden stedvis brattere (figur 2-2). Landskapet er preget av blandingsskog og områder med plantet gran. Bebyggelse og jordbruksområder er trukket tilbake opp i dalsidene, og bort fra traseen for den nye 132 kV ledningen.

Figur 2-1. Utsikt til fjorden Langenuen og Midtfjellet med Midtfjellet vindkraftverk i bakgrunnen.

Figur 2-2. Utsikt til fjorden Langenuen, med Hellevik mot venstre på motsatt side av fjorden.

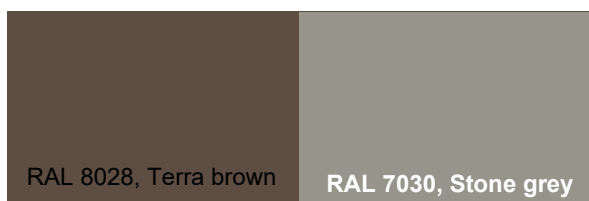
3 En gjennomgående farge

I prosjektet brukes det flere ulike mastetyper, av ulikt materiale. Noen mastetyper vil gli godt inn i landskapet, og andre typer kan dominere mer. Master utføres i stål, kompositt og treverk, og alle traverser i aluminium. Det anbefales derfor å ha en gjennomgående farge på mastene i prosjektet for å dempe inntrykket av alle de ulike tekniske installasjonene. Notatet legger frem to farger som anses som gode fargevalg. *Farge 1 – Stone grey* anses som en nøytral gråfarge i typisk åpne landskap. *Farge 2 – Beige grey* er varmere og noe mørkere, og anses som en farge som passer godt i skogsområder.

3.1 Farge 1 – Stone grey

Ved bruk av en gjennomgående farge er det hensiktsmessig å velge én farge som i de fleste typer landskap vil oppfattes som nøytral. Svært mørke eller lyse farger, eller farger med for kalde eller varme undertoner, vil bidra til å øke synligheten av tekniske installasjoner i landskapet.

RAL 7030, Stone grey, er en mellomgrå farge med en noe varm undertone (figur 3-1). Fargen vurderes å være en nøytral farge som vil passe i de fleste åpne landskapstyper. Den varme undertonen vil passe til ulike lys og værforhold, og ikke fremstå som et fremmed element i landskapet. Fargen er riktig nok merkbart

Figur 3-1. Sammenligning mellom standardfargen RAL 8028, til venstre. Ny fargekode, RAL 7030 til høyre.

lysere enn standardfargen *RAL 8028, Terra brown*, som benyttes mest i dag. *RAL 7030, Stone grey* kan fremstå litt for lys og mer synlig i skogsområder sammenlignet med standardfargen. Det er viktig å understreke at *RAL 8028, Terra brown*, er så mørk at den passer best i skyggeområder og i tett skog og vil ellers stikke seg veldig frem i landskapet, spesielt mot horisonten og i vinterlandskapet. *RAL 7030, Stone grey* vil passe godt inn i områder som er åpne, har mye horisont, har lav vegetasjon, fjellandskap og jordbrukslandskap. Fargen

RAL 7030, Stone grey anbefales derfor ikke i prosjektet for Midtfjellet – Sætratjørna som i hovedsak domineres av skog.

3.2 Farge 2 – Beige grey

Som beskrevet i kapittel 3.1, anses fargen *RAL 7030, Stone grey*, som en nøytral og universell farge. Samtidig er det viktig å fremheve at mye av arealet i prosjektet er skogpreget.

Figur 3-2. Sammenligning mellom farger. Øvre rekke: standardfargen RAL 8028 og notatets anbefalte farge, RAL 7006. Nedre rekke: Gråfargen RAL 7030 og anbefalt farge RAL 7006.

RAL 7006, Beige grey, er en mellombrun farge (figur 3-2), som både er lysere og kaldere i undertonen enn standardfargen *RAL 8028, Terra brown*. *RAL 7006, Beige grey*, anses å være mørk nok og vil gli naturlig inn blant bruntoner i ulike typer skog. I åpne landskap, hvor himmel, bart fjell og åpne flater preger omgivelsene, vil fargen kunne være mer fremtredende og synlig i landskapet enn *RAL 7030, Stone grey*. I skogsområder og små arealer med dyrka mark med god bakgrunnsdekning vil den mellombrune fargen *RAL 7006, Beige grey*, være et godt fargevalg. Traseer gjennom skogsområder vil generelt være lite synlige på avstand på grunn av omkringliggende skjermende skog, men i tilfeller som dette, med mye bratt terreng ned mot fjorden, vil ryddegatene og mastene bli godt synlige fra fjordrommet.

3.3 Fargesetting på travers

Traverser i prosjektet utføres i aluminium. Materialet har en naturlig reflekterende overflate, som gjør at lyset i stor grad påvirker opplevd farge. Ved direkte sollys opptrer aluminium som helt hvitt, men i motlys kan det fremstå nesten sort. Derfor anbefales det å behandle traversene i prosjektet på en slik måte at de mattes ned, for eksempel ved eloksering. Traversene bør også farges i forbindelse med elokseringsprosessen, og det anbefales å bruke samme farge som på resterende deler av masten.

4 Samlet vurdering

Med utgangspunkt i et variert landskap, men som tydelig domineres av skog, anbefales det å avgrense området til å ha én gjennomgående farge på mastene. Ledningstraseene ned mot fjorden blir nokså synlige. Avgrensningen til en farge gir tiltaket en helhet og skaper mindre visuelle forstyrrelser fra de tekniske installasjonene i landskapet.

RAL 7006, Beige grey vurderes som det mest egnede fargevalget på mastene i dette prosjektet, da fargen passer godt i skogsområder. For traversene anbefales det eloksering for en nedmatting av aluminiumsoverflaten, og farging for at traversen skal passe til resten av masten.

Oppdragsgiver: Fagne AS

Oppdragsnr.: 52501037 Dokumentnr.: J01

Revisjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent
J01	2026-05-19	Vedlegg til detaljplan Midtfjellet – Sætratjørna	Regeli	Tusta	Kanyb

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.